

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vseprijemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrti 6, 50 —
mesec 2, 20 —

V upravništvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrti 5 —
mesec 1, 70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 146.

V Ljubljani, v petek 28. junija 1901.

Letnik XXIX.

Körber in Szell.

I.

Za drž. zbor so se pričele počitnice. Dovršil je v kratkem času ogromno delo, sklenil nad 20 zakonov, ki so v gospodar-
skem in socialnem oziru največjega po-
mena in bodo zarezali sledove resnega dela
v dolgo vrsto let in desetletij. Vlada, ozir.
ministerski predsednik dr. pl. Körber sme
za sedaj biti zadovoljen, da je premagal
ogromne ovire in težave, začasno upokojil
po triletni obstrukciji razburjene, razdivjane
in razbrzdane duhove ter brez vsake stalne
večine vzdržal parlamentarno delo. Vrhunec
vsemu trudopolnemu delu njegovemu
so bile velikanske slavnosti, katere so mi-
nole dni Čehi in Nemci prirejali cesarju po-
vodom potovanja po Češkem.

Komaj pa so utihnili navdušeni pozdravi,
miroljubni in spravljeni govori v češki pre-
stolnici, že se oglašajo razni politični pro-
roki, ki večinoma soglašajo v trditvah, da
se iz praških slavnostij ne more sklepati na
mirno in redno zasedanje bodočo jesen. Dr.
pl. Körber stoji pred odločilnim korakom,
ko predloži zbornici državni proračun in
nagodbo z Ogersko. S previdno taktiko je
pač dosegel vojaške novince, delegacijo in
začasni proračun. Izigral pa je tudi zadnjo
karto, ko je državnemu zboru predložil
vrečo, polno milijonov. To je vleklo, da so
se stranke kar pulile za državne jasli in po-
zabile na staro sovraštvo in prepir. A do
jeseni lahko že ugasne ves umetni ogenj
navdušenja in se razkadi dim in vonj pravne
žrtve. Večje stranke, ki morajo računati z
radikalnimi življi, se zopet povrnejo v zbor-
nico z napetimi samokresi, zahtevajoč novo
odkupnino za življenje.

In nagodbe z Ogersko vlada ne more
dalje odlagati, že z ozirom na nove obrav-
nave o trgovinskih pogodbah. Ta avstro-
ogerska nagodba pa je od l. 1897 ona pu-
šica, iz katere je izviralo zlo, ki rudi in
provzroča vedne potrebe in viharje v državi.
Vlada niti ne sme upati, da bi zbornica
odobrila s § 14. podaljšano nagodbo. Torej
je ne preostaja drugega, nego da odpre
nove zlate rudnike ali pa prisili ogerske

državnike, da povišajo prispevke za skupne
državne izdatke. Rotšild in tovariši imajo
sicer še mnogo pod palcem, kar bi radi
varno naložili Avstriji na vrat in hrbet, toda
vedno le na kredo pisati ni varno. Dr. pl.
Körber hode moral torej resno govoriti s
svojim tovarišem Szellom ter mu dokazati,
da so minuli medeni tedni dualizma in da
v Avstriji ni več na krmilu nemško-liberalna
stranka, ki je Mažarom rada plačevala za-
varovalnino.

Kvota sicer ni integralni del ogerske
nagodbe, a je tolikega pomena, da si brez
kvote ne moremo misliti nagodbe, niti dua-
lizma. In ravno ta bistveni del naše države
brez imena nima nobene pravne podlage.
Nagodba le določa, da kvotni deputaciji kot
nekaka odseka obeh parlamentov pripravita
gradivo in nasvete za kvoto ali prispevke
obeh državnih polovic za skupne državne
potrebnosti. Kvotni deputaciji torej niti ne
moreta skleniti veljavne kvote, temveč le
gradivo pripraviti za oba parlamenta, ki
moreta sklepe kvotnih deputacij odobriti ali
zavreči. Avstrijski zakon z dne 8. jun. 1871
in ogerski člen IV. zakona iz l. 1872 le do-
ločata, da se za bivšo vojaško granico na
račun Ogorske 2% odbijeta od skupnih
stroškov, ostanek pa razdeli po dogovorjeni
kvoti. Ta kvota pa je bila do lanskega leta
vedno enaka, namreč 31,4 : 68,6. Avstrijska
kvotna deputacija je sicer z večino glasov
določila novo kvoto 34,4 za Ogorsko in 65,6
za Avstrijo, toda za to kvoto vlada v zbor-
nici ne dobi večine.

Kranjski deželni zbor.

(VI. seja dne 27. junija.)

(Konec.)

Poslanec Hribar v imenu finančnega
odseka poroča o gledališkem zakladu.
Leta 1899 je ta zaklad imel 11.537 gld.
41 kr. stroškov, dohodkov pa 11.154 gld.
84 kr., primanjkljaj 372 gld. 57 kr. se je
pokril iz deželnega zaklada. Čiste imovine
je bilo 164.039 gld. 23 kr. — Za leto 1901
se proračunava potrebnost na 27.069 kron,
pokritje pa na 21.840 kron, torej je primanj-
kljaja 5229 kron.

Prošnji Mih. Podbevška, hišnika na
Grmu, in A. Božiča, opravnika na Grmu, za
zvišanje plače se zavrneta (Poročevalec
Langer.)

Odklonita se dalje prošnji učit. vdove
Jos. Bartl za višjo pokojnino in učit. vdove
Marije Jekovec za podporo njenemu sinu.
(Por. Višnikar.)

Poslanec Jelovšek na to poroča o
poročilu deželnega odbora glede občil in
izraza razne želje glede policijskega reda,
na kar mu odgovarja deželni predsednik ba-
ron Hein.

Poslanec grof Barbo opozarja deželni
odbor na veliko škodo, ki jo trpe ceste od
šentjanskega premogokopa do trebanjske
postaje. Sicer je dobro znamenje, da se
mnogo premoga izvozi na postajo, toda ceste
so vedno izvožene. Mokronoški okr. cestni
odbor je že pred meseci vložil prošnjo na
deželni odbor, naj bi se v smislu zakona
prisilil lastnik šentjanskega premogokopa,
da prispeva primerno svoto k vzdrževanju
cest, toda deželni odbor ni nič odgovoril.

Poslanec Pfeifer: Ko se je pred leti
preložila državna cesta na Zagreb pri Ča-
težu, pričakovale so občine Cerklje, Čatež,
Vel. Dolina in Brežice, da država zgradi
most čez Savo med Brežicami in Čatežem
iz strateških in gospodarskih ozirov. Ta
most bi bil velike važnosti za promet med
kranjsko in štajersko deželo. Sicer so trije
brodovi: Čatež, Brežice in Mostek, toda ob
veliki vodi ni mogoče prepeljati in je ves
promet ustavljen; ob nizki vodi pa ni mo-
goče prepeljati do kraja in morajo ljudje
in živina po deskah na breg. Sava pa je
državna reka in občina breška je na vlado
vložila prošnjo za zgradbo mostu. Zato je
umestno, da se tudi naša dežela potegne za
to stvar. Z ozirom na to predlaga: Dežel-
nemu odboru se naroča, da c. kr. vladi to-
plo priporoča zgradbo mostu čez Savo med
Čatežem in Brežicami. — Sprejeto.

Poslanec Božič predlaga resolucijo,
naj deželni odbor naprosi vlado, naj podr-
žavi deželno cesto od Kalcev do Idrije; do-
kler pa se to ne izvrši, naj vlada zviša dr-
žavno letno podporo. Poslanec Božič nadalje
vpraša, kaj je z zgradbo žirovske ceste. De-

želni glavar odgovori, da hoče pojasniti v
prihodnji seji.

Poslanec Schweiger sproži vprašanje
glede preložitve klanca pod Oskuršem na
okrajni cesti iz Metlike na Drašče. Deželni
zbor je bil že naročil deželnemu odboru,
naj deželni inženjer napravi potrebni načrt,
a to se ni zgodilo. Omenjeni klanec je, kar
more potrditi tudi gospod deželni predse-
dnik, jako nevaren. Promet po cesti skozi
Drašče je jako živahen; to cesto rabijo do-
mačini, pa tudi vinski trgovci za izvoz vina,
ki je ravno iz te okolice znano kot naj-
boljše. Ta cesta pa je tudi edina zveza med
hrvatskima občinama Vivodina in Krašice.
To prebivalstvo je v vedni dotiki z Metliko,
ker pohaja semnje v Metliki, Semiču, Čr-
nomlju in Črmošnjicah. Ves promet pa se
vrši po onem nevarnem klanecu. Tudi so-
sedna Vivodina je imela hude klanec, a vsi
so lepo preloženi, le Oskurš čaka rešitve.
Deželni odbor pa odgovarja, da nima dovolj
inženjerjev na razpolago. To je sicer res, a
deželni odbor naj bi delo izročil zasebnemu
inženjerju, n. pr. gospodu Smrekarju v Sev-
nici, ki je znan kot veščak, dela vestno in
po primerni ceni. Naj torej deželni odbor še
letos potrebno ukrene glede preložitve klanca
pod Oskuršem.

Dalje govornik omenja, da je neki žu-
pan meseca aprila razdelil občinsko pot ter
naročil občanom, da jo morajo popraviti do
15. junija, sicer boje nepopravljene dele
oddal na javni dražbi. Sedaj, ko imajo ljudje
največ dela, vendar ni pravi čas za popravo
cest. Dotičnega župana ukaz je bil torej
neumesten. Ta ukaz pa tudi nasprotuje od-
loku dež. odbora, ki naroča, naj se ceste
popravljajo na jesen ali zgodaj na spomlad.
Zato naj dež. odbor cestne odbore in žu-
panstva opozori na dotični odlok z dne 28.
junija 1893 in jim naroči, da se po tem
odloku tudi ravnaajo.

Posl. Žitnik opozarja, da je deželni
odbor v svojem poročilu o cestah zopet
prezrl nameravano cesto od Smuke skozi
Hinje do Zvirč, oziroma Ambrusa. Že od l.
1886 je to vprašanje v dež. zboru na dnev-
nem redu. Obravnavalo se je o tej cesti že
osemkrat v dež. zboru. L. 1897 je deželni

LISTEK.

Oj, ti klerikalci!

Klerikalci so šoli in učiteljstvu sovražni.
To je stavek, v katerega resničnost veruje
vsak pristen liberalci. Pridnim političnim
otrokom kažejo liberalci po večkrat na teden
v svoji menažeriji pitanje klerikalnega
zmaja. To je grozen prizor! Kogar klerika-
lizem še ni popolnoma poživinil, mora se
ob njem bridko razjokati. Klerikalni zmaj
žre namreč samo učitelje. Smehljaš se,
dragi bravec, poživinil te je torej klerika-
lizem. Toda poslušaj nas in beri, kar spodaj
pripovedujemo, pa bodeš veroval, da z učitelji
se že za ranega jutra klerikalni zmaj
„futra“. Brez usmiljenja mečejo mu jih v po-
žrešno žrelo klerikalci.

Nepopisno razveselil se je klerikalni
zmaj, ko je v najnovejšem času čul, da mu
hočejo klerikalci na Zgorenjem Avstrijskem
v žrelo pometati vse tamošnje učitelje. Po-
hrustal jih bo s kostmi in kožo. Čuje se,
da ti nesrečni ljudje že napravljajo svoje
testamente. Čujte!

Prosimo pa, da oni bravci, kateri ni-
majo trdnih živcev, ne bero dalje tega res-

ničnega poročila. Grozote, o katerih poro-
čati nas sili časnikarska dolžnost, pretresejo
jim slabe živce in posledice bodejo hude.
Bero naj raje kaj drugoga, kar upliva dobro
na živce. Priporočali bi v tem oziru, ker že
ravno govorimo o šoli, napiše, s katerimi
ravnokar okrasujejo novo dekliško šolo šent-
jakobsko. Tam bodejo brali, da „prismoda
v kotu kosti gloda“. Lahko premišlujejo,
kako vzgojevalno in blažilno bodejo upli-
vali izrazi, kakoršen je „prismoda“ na za
vse dobro dovtzeto mladino. Tudi lahko
premišlujejo, kaj bode odgovorila učiteljica
zvedavi učenki na vprašanje, zakaj se med
imeni šolnikov, ovekovečenimi na steni de-
kliške šole sveti tudi ime Jan Jacques Rous-
seau. Morda, ker je ta mož tako vzvišeno
pisal o ženski, ali ker je poslal svojih pe-
tero otrok kot praktičen pedagog v najde-
nišnico. Čuli bodejo morda v bližini ome-
njene šole tudi sledeči, res pristno ljub-
ljanski kalauer. A.: Dimnik pride tudi še
tu gori. B.: Kaj praviš, sedaj, ko je še živ,
vender ne, morda po smrti. Sicer pa, kam
bo pa prišel, saj so stene že polne? A.: Na
strehu.

Toda pustimo domače pedagoge in po-
glejmo, kakšno trpljenje čaka gorenjeav-

strijskih. Klerikalna večina gorenjeavstrij-
skega deželnega zbora namerava učiteljske
plače povišati. Zopet se smehljaš, dragi
bravec. Mar ne čutiš vse tragike teh besed?
Klerikalci hočejo učiteljem povišati plače!
»Slov. Narod« je zaradi tega že po konci.
V sredo je imel strašanski članek, kjer trga
klerikalce, te sovražnike učiteljstva, zaradi
tega povišanja, kolikor le more. Pomislite
tudi: Klerikalci povišujejo učiteljem plače
samo zaradi tega, da bi jih priklenili nase.
To je tako sebično delovanje, da ne naj-
demo pravega izraza za dostojno ožigosanje
takega postopanja. Res, le klerikalci zmožni
so takega čina! Kaj si vse izmislijo ti kle-
rikalci! Učiteljem zvišati plače, in sicer de-
jansko, ne samo zvišanje obljubljeni, kakor
so delali liberalci leta in leta tam, kjer so
imeli moč v rokah. Vsakdo torej sedaj ve:
Kedar liberalci obljubljajo povišanje učitelj-
skih plač, delajo to zgolj iz ljubezni do učiteljev,
kedar pa klerikalci učiteljem plače
povišajo, store to iz sebičnosti.

Poslavljam se od Tebe, dragi bravec.
Zapuščamo Te v globokem razmišljanju
resnic, ki si jih ravnokar bral. Ako se Ti
morda zde liberalci čudni, naj Te tolaži
prepričanje, da se zde čudni tudi drugim.

Gospa Godrnjaca in blisk.

(Po »Katoliških Listih«.)

(Konec.)

„Martin.“

„No?“

„Kakšen šum je to?“

„Jaz ga delam.“

„Kaj delaš?“

„Hlače iščem!“

„Hitro proč z njimi! Ali jih hočeš sedaj
obleči? Veš vendar, da vsi učenjaki pravijo,
da volna silno hudo blisk na se vleče. Jov
mene reve! Ni še dovolj, da je naše živ-
ljenje v nevarnosti, ti si delaš nevarnost še
hujšo. Nikar ne poj! Kaj pa misliš?“

„Kaj je hudega na tem?“

„Martin, večkrat sem ti že rekla, da
petje giblje zrak, in da se elektrika — a
zakaj odpiráš vrata?“

„Moj Bog, pomagaj mi z ženo; Kaj je
vendar na tem hudega?“

„Hula? Snet je! Vsk, kdor je kolikaj
s to stvarjo peča, vé, da je prepah za
strelo ugoden. Ti si zaprl le na pol, zapri
jih popolnoma, drugače smo pogubljeni. Kak
križ je skupaj bivati s tolikim prismojencem
v takem trenutku! Martin, kaj delaš?“

odbor sam v svojem poročilu utemeljeval potrebo te ceste, dež. zbor je opetovano naročil dež. odboru, naj vendar že dožene obravnave z udeleženci in izdela potrebni načrt. Da to vprašanje ne zaspi, zato govornik zopet predlaga: Dež. odbor naj glede zgradbe okrajne ceste do Hinj in dalje do Zvirč ali Ambrusa dožene obravnave z udeleženci in tudi izposluje izjavo oblastev iz javnih in vojaških ozir, kakor veleval § 22. deželnega zakona z dne 28. junija 1889. — Sprejeto.

Dalje posl. Žitnik opozarja na potrebo mostu čez Krko pri Dobravi. Že leta 1889 je bila vložena prva prošnja; petkrat je dež. zbor že sklepal o tem mostu, ki je gotovo za živahni promet med Škocijanom in Št. Jernejem, kakor tudi sosednimi občinami jako potreben. Govornik predlaga: Dež. odboru se naroča, da nadaljuje in izvrši potrebne obravnave z udeleženci glede prispevkov in izposluje iz javnih in vojaških ozir izjave dotičnih oblastev. — Sprejeto.

Posl. Ažman v daljšem govoru utemeljuje naslednje resolucije:

Dež. zbor skleni: Dež. odboru se naroča, da primernim putem prijavi visokemu železniškemu ministerstvu sledeče želje ozir. prošnje:

1. Na progi tako imenovane bohinjske železnice, kolikor ta zadeva deželo Kranjsko, naj se napravijo razun končnih postaj na Jesenicah in na Boh. Bistrici še vmesne postaje:

a) na Blejski Dobravi (vsaj postajica);
b) v Sp. Gorjah, event. na Rečici ali za Grimšicami.

c) na zahodni obali Blejskega jezera postajica za po leti;

d) na Bohinjski Beli;

e) v Štengah za skladišče lesa;

f) na Nomeni.

2. Pri grajenju te železnice naj imajo prednost pri enakih sposobnostih domačini.

3. Za dobavo potrebščin iz železa naj se ozira v prvi vrsti na Kropo in ostale gorenjske želbljarske kraje.

4. Naj se na progi brez posebne potrebe ne ukazuje delati tudi ob nedeljah in praznikih.

5. Naj so na tej železnici napisi in razglasi v prvi vrsti slovenski in potem še le nemški in naj se nastavljajo le uradniki in uslužbenci, ki so popolnoma zmožni slovenščine.

Posl. baron Schwegel je obširno odgovarjal glede postaj, posl. Grasselli pa je pobijal prvo resolucijo glede postaj. Za prvo resolucijo so glasovali samo katol. narodni poslanci in je ostala v manjšini, istotako četrt, ker je s katol. narodnimi poslanci glasovalo le par liberalcev, drugi so se zanašali na zakon. Ostale tri resolucije so bile sprejete. Govor posl. Ažmana objavimo v celoti.

Občni zbor kmetijske družbe kranjske.

K temu občnemu zboru imamo še nekaj dodati, kar kaže, kako težavne in nena-

ravne razmere so nastale v tej družbi, odkar je dobila politično barvo in so jo liberalci proglasili kot svojo. Znano je še dovolj, kako krivično je bil razbit občni zbor, pri katerem je bila večina volivcev katol. narodna — kmečka. Ogorčenost se je pojavila, katera je priklopila do vrhunca tedaj, ko so liberalni trgovci, krčmarji in grajščaki zmagali pri volitvah v odbor kmet. družbe. Zdelo se je, da je zdaj liberalizem zanešen v kmečki stan in da sme nastopiti liberalna stranka kot kmečka-ljudska stranka. Kmetijsko družbo so hoteli izrabiti liberalci kot agitacijsko sredstvo. V tem znamenju je kandidiral ravnatelj Pirc na Gorenjskem. A popolni njegov poraz je pokazal, da so se pri tem računu liberalci všteli. Pirc je dobil primeroma najmanj glasov. Tu se je torej videlo, da liberalci vkljub nenaravni premoči v kmetijski družbi nikdar do nadvlade nad kmečkim stanom ne pridejo.

Iz tega dejstva je dež. vlada spoznala, da se iz oportunističnih ozir ne sme pustiti, da v kmetijski družbi neomejeno gospodarijo liberalci. G. Pirc pa se je naučil, da je najboljšje zanj, če je zanesljivo zvest pristaša deželne vlade, ozir. onega, ki ji stoji na čelu. Ko sta dr. Tavčar in Plantan s pomočjo nemških radikalcev razupila boj v kmetijski družbi po državni zbornici, in ko je vlada na Dunaju postala pozorna na te naše razmere, pa je g. baron Hein se hotel pokazati navzgor kot zmagovavec in krotitelj razburkanih strank s tem, da naredi red in mir v kmetijski družbi. Nemško liberalni listi so raztrobili v svet še celo več. Včerajšnja brzobjavka nam je javila, da se je v seji pred občnim zborom predlagalo, da se naj priporoči občnemu zboru, da izvoli bar. Heina celo častnim članom. Ta predlog — to je značilno — je stavil — Pirc. K sreči so imeli zastopniki vseh treh strank v odboru toliko razsodnosti, in kar je redko v sedanjih časih, toliko poguma, da so to odklonili. Bilo bi prišlo res do čudnih prizorov, če bi bil kdo zbranim skupščinarjem prišel s tem predlogom. Baron Hein pa je prišel to pot prvič — osebno na shod...

S tem je menda novo stališče g. Pirca in kmetijske družbe dovolj označeno. Naši zastopniki so o tej aferi molčali, liberalci, pa so jo seveda zanesli v nemške lišče. Tako se včasih pri nas z Dunaja izve, kaj se v Ljubljani godi...

Liberalci z dežele, ki so zdvijani po „Narodu“ in navajeni, da pridejo v Ljubljano le čez „klerikalce“ zabavljat, pa tega niso mogli umeti. To gre čez njihovo pamet. Zato se je osnovala liberalna opozicija, ki je hotela voliti le liberalce. Posebno učitelji so bili vneti za boj proti „klerikalcem“, ker niso še vedeli, da stoji za to listo — dež. predsednik. A takoj, ko so zavohali, odkod sapa piha, so postali — lojalni. Taki so liberalni značaji! Za vzgled tu navajamo le g. Žirovnika iz Št. Vida. Ta nam je poslal celo, sklicujoč se na tisk. zakon, popravek, ki popravlja v 139. št. v poročilu o občnem zboru o njem napisano trditev, da je agitiral

za liberalce, tako-le: Ni res, da sem bil jaz jeden glavnih ogorčencev proti odborovi listi kandidatov za odbor c. kr. kmet. družbe. Res pa je, da sem to listo lojalno sprejel in tudi svojim prijateljem priporočal, da volijo od glavnega odbora priporočene kandidate. Št. Vid pri Ljubljani dne 21. jun. 1901. Janko Žirovnik, nadučitelj. Priče so nam pa potrdile, da so ga same videle in slišale, ko se je zgražal za liberalce. To le mimogred! Gosp. Žirovnik je eden izmed mnogih...

Tako je torej sedaj stališče v kmet. družbi. Z nezaupnostjo se gledajo drug drugega. Vidi se, da je potrebna korenita reforma. Liberalna stranka v nji ne more postati vsemogočna, ker ji manjka politične zmage na kmētih, katoliško-narodna stranka ne more zmagati, ker se obč. zbor vedno ob takem času priredi, ko pač lahko pridejo vsi učitelji, kmetje pa ne. Par nemških grajščakov ji daje skoro aristokratsko lice. In slednjič zadaj še vlada — kaka kmetijska družba je to? Naš kmet pa rabi izdatne strokovne stanovske organizacije!

Poslanec Pfeifer o vinarstvu.

(Govoril 25. jun. v dež. zboru.)

Iz obširnega poučnega poročila o pospeševanju vinarstva v naši deželi se razvidi, da naši vinogradniki pogumno in požrtovalno zasajajo uničene vinograde, katerih je izmed okuženih 10.685 ha ponovljenih že okoli 3000 ha. Sicer se je trudapolno to delo izvršilo deloma s pomočjo brezobrestnih posojil, lahko pa na tem mestu izrečem, da se je lepi ta uspeh dosegel takorekoč večinoma tudi s pristradanimi krajcarji posameznih gospodarjev ter v Krškem okraju s pomočjo Kranjske hranilnice.

Kranjska hranilnica namreč je velikodušno namenila malim vinogradnikom krškega okraja, ki obnove svoje vinograde, izdatno podporo 25.000 gld. in sicer od leta 1893 dalje skoz 10 let po 2500 gld. Če sem prav poučen, izplačala je Kranjska hranilnica že 7 obrokov skupaj 17.500 gld., ostale tri obroke per 7500 gld. pa je ustavila, ker se ji — kakor se govori — žalibog niso podaljšali zahtevani izkazi. Gotovo mi pritrdi visoka zbornica, ako predlagam, da se Kranjski hranilnici topla zahvala dež. zbora izreče za velikodušni dar, ki ga je naklonila Krškemu okraju.

Glede brezobrestnih posojil bi izrekel željo, naj bi bilo v prihodnjem poročilu navedeno število prosilcev in znesek naprosene svote, potem koliko prošenj je bilo ugodno rešenih, koliko zavrnjenih; tudi bi bilo umestno, da bi se iz poročila razvidelo, koliko novo zasajenih parcel in v katerem obsegu vživa prostost zemljiškega davka v smislu dotičnega državnega zakona.

Seveda z vsemi temi podatki ozir sredstvi še ni akcija v prospeh vinarstva v naši deželi končana, ker žalibog vedno novi škodljivci napadajo žlahno trto. Komaj se znebi enega sovražnika, je že novi tu: letos

v tako silni množini grozdni sukač, kiseljak »tortrix«, ki uničuje cvetoče grozde, pozneje pa jagode, da so okrajna glavarstva pozvala vse vinogradnike v boj proti novemu sovražniku, da ga zatro z združenim prizadevanjem.

Okrajno glavarstvo Krško je tudi hvaljevredno odredilo, da se šolska mladina udeležuje uničevanja te požrešne gosenice ter je v ta namen o.rostilo mladino en dan šolskega pouka. Poleg navedenega škodljivca naj omenim še, da požrešni zajec se slastno loti mladih trsnih nasadov in jih tako oglođa, da se trte težko zopet obrastejo — pričakovati je, da se kmalo toliko potrebni zakon uresniči, da posamezni gospodar v svojem vinogradu zatreti sme tega škodljivca.

Ako se srečno premaga te in druge sovražnike nedolžne trte, potem še le po dolgem upu, dolgem strahu se je nadejati, da pride tudi njen sad, žlahtna kapljica srečno pod streho in da razveseljuje človeško srce, če to ne zabranijo brezvestni ljudje.

Žalibog nekateri lakomni ljudje, sem ter tje trgovci in krčmarji, kvarijo božjo kapljico s slabim petijotom in drugimi zdravju škodljivimi tvarinami, zlasti pa s pobarvano vodo, kar se čestokrat dogaja v tako imenovanih zaprtih mestih, kjer se vino zadaca na mitnici, potem pa prosto nezapečateno odpelje v mestne kleti.

Če bi se pa vino zapečatilo, kakor se to zgodi na deželi, potem bi dacarji tudi po takih mestih lahko večkrat nadzorovali kleti in vino in ne bi se moglo toliko vina ponarejati, kakor se to zgodi pri sedanjem načinu zadacanja vina po velikih takoiimenovanih zaprtih mestih.

Ker sem o tej stvari že pri drugi priliki obširno govoril, končam svoje opazke ter izjavim, da bom za odsekovne predloge glasoval.

Konečno priporočam svoj predlog, da visoka zbornica toplo zahvalo izreče Kranjski hranilnici za velikodušno podporo, katero je naklonila Krškemu okraju v pospeševanju vinarstva.

Vsi predlogi obveljajo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. junija.

Stavka v isterskem deželnem zboru.

Prva seja tega zastopa dné 20. t. m. je bila nesklepčna, ker so italijanski poslanci ostentativno odšli iz zbornice. Pozneje so listi poročali, da se je vršil nek dogovor mej zastopniki ital. kluba in vlado in reklo se je, da je sedaj upanje upravičeno, da se redno vrši deželnozborsko delo. Na tej podlagi je bila na včerajšnji dan sklicana druga seja tega zastopa, a bila je zopet nesklepčna, ker ni bilo k seji italijanske večine. Kaj se pozneje zgodi, seveda še ni jasno, vendar je pa mogoče, da vlada izpolni italijanske želje.

Tirolska avtonomija.

Tirolski deželni zbor rešuje jednako drugim zastopom razne tekoče stvari manjše

„Nič, k umivalniku grem. Soparno je tukaj, da te bo zadušilo. Obraz in roke si umijem.“

„Še zadnjo trohico svoje pameti si izgubil. Petdesetkrat prej udari strela v vodo, kot v kaj družega. Že vem, da nas nič na svetu ne reši. Zdi se mi, da — Kaj pa to, Martin?“

„Podoba je, doli sem jo vrgel.“

„Potem takem stojiš tesno pri zidu. Kako si neumen! Ali ne veš, da je zid najbolj privlačen? Proč idi! In on gre k zidu! Kako moreš biti toliko nespameten ter pahniti svojo rodbino v nevarnost... Martin, ali si popravil postelj, kakor sem ti ukazala?“

„Ne, pozabil sem.“

„Pozabil: To je nevarno za življenje. Da zdaj na postelji ležiš, si rešen. K meni pojdi sem, da ne napraviš še druge neumnosti.“

Poskusil sem, toda soba je bila majhna, zadušili bi se bili lahko, za to sem šel ven.

„Martin, nekaj moraš storiti, da se rešiš. Daj mi ono nemško knjigo, ki leži na peči, in svečo! Toda ne prižigaj! Le užigalnico mi daj, vse sama opraviš. V knjigi je neki poduk.“

Dam ji knjigo, pri tem poterem pa vazo. Žena je hotela napraviti luč. Trenutek sem imel mir, potem pa zopet zakliče:

„Martin, kaj je?“

„Nič, samo mačka.“

„Mačka! Gorje! Primi jo in zapri v umivalnik! Hitro delaj, ljubi moj, mačke so polne elektrike. Vem, da nocoj postanem še siva.“ In zopet sem čul stok. Da ni bilo tega, ne bil bi se zganil ter izvrševal toli nevarno delo v temi. Letam čez stole in druge trde stvari. Slednjič zaprem mačko. Kdo mi povrne razbite stvari?

Zdaj se je čulo polglasno klicanje s postelje: „Tukaj stoj! Najbolj varno je stati sredi sobe na stolu. Noge stola morajo stati v nečem, kar strele ne privlači, vtakniti jih jih moraš v kako stekleno posodo.“

Pššš! Bumbum! Pššš!

„Ah, čuj! Hiti, Martin, da te strela ne zadene!“

Grem po steklenice. Slednjič zgrabim stiri, druge sem razbil. Vtaknem vanje stol in čakam nadaljnjih ukazov.

„Martin, tu se bere: Ob nevihti odstrani vsako kovino, kakor na pr. prstane, ure, ključ, in se ne mudi na takem mestu, kjer je mnogo kovin, ali ki so združene z dru-

gimi predmeti, kakor z ognjiščem, pečjo ali mrežami. Kaj to pomeni, Martin? Ali misli knjiga, da naj greš od kovin, ali da si pri njih?“

„Sam ne vem, nekoliko nejasno je. No, vsa nemška pravila so malce nejasna. Ali, sodim, da naj vzamem v roko kako kovino —“

„Da, tako bo. Zdrava pamet že tako pravi. Vidimo to na strelvodu. Natakni gasilsko čelado, Martin, v njej je dosti kovine!“

Storil sem tako.

„Zdaj moraš tudi svoje noge oskrbeti. Prosim te, vzemi ostroge!“ Tudi to sem storil, premagovaje se z vsemi močmi.

„Martin, tukaj stoji: Zvonenje med nevihto je zelo nevarno, ker more zvon in preprih privleči blisk še v višino zvonika. Ali hoče morda reči, da naj se med nevihto ne zvoni?“

„Da zdi se mi, da je tako. In jaz tudi mislim, da je pri višini zvonika in pomanjkanju prepriha zelo nevarno med nevihto ne zviniti. Dalje —“

„Pusti in ne govori neumno! Pojdi k zvoncu na desno na mostovžu! Hitro, ljubi Martin, pa smo rešeni. Ah, še upam, da se rešimo.“

Stopim na stol in zvonim kakih 7 do 8 minut. V tem se odpre okno od zunaj, prikaže se svetilka in hripavi glas vpraša: „Kaj pa je, kosmata kapa?“

Pred oknom je stala truma ljudi, ki so s čudom gledali mojo nočno opravo.

Neham zvoniti, stopim od stola in povem: „Nič, nič, prijatelji; nevihti sem zvonil. Blisk in strela sem hotel odvrniti od hiše.“

„Nevihta, strela? Gospod Godrnjač, ali ste znoreli? Tako krasna noč in blisk?“

Pogledam ven in strmim, da nisem mogel besede izpregovoriti. Potem izbruhnem: „Tega ne razumem, videli smo skozi okence blisk in čuli grmenje.“

Jeden za drugim so se začeli smejeti. Jeden je dejal: „Prosim vas, zakaj pa niste odprli okna in pogledali ven? Kar ste slišali, je bilo grmenje topov, kar ste videli, je bilo njih bliskanje. Brzobjav je namreč po noči prinesel vest, da je izvoljen predsednik republike.“

„Ah ljubi moji“, konča Godrnjač, „sredstva zoper strela so toli močna in številna, da ne razumem, kako more strela koga zadeti.“

Na to se poslovi, vzame svoj kovček in dežnik ter gre na kolodvor. Vlak je že čakal.

važnosti in se na prvi hip niti ne pozna, kaj se prav za prav godi za kulise. Polanci, bodisi nemški ali italijanski, se pa v resnici kaj malo pečajo s tekočimi deli v deželni zboru, vse njih misli so pri reševanju avtonomijskega vprašanja. Odsek, kateremu je deželni zbor poveril to delo, razpravlja sedaj o načrtu pododseka. Glede posamičnih točk vlada že popolna jedinstvo mej obema zborniškim skupinama; glavna ovira je sedaj, kakor trdijo, samo vlada. Namestnik noče na dan s koncesijami v prilogo Italijanom, o samoupravi laškega dela Tirol ne mara ničesar slišati. Mož že ve, zakaj tako dela. Nekateri, in celo v nemških krogih, mu radi tega zelo zamerijo, češ, upravo bo treba itak ločiti prej ali slej, čemu se torej ustavljati laški zahtevi? Res je sicer, da se mora rešiti sporno vprašanje mej obema narodnostima, toda to je treba izvesti na tak način, da se avstrijski krogi nekoč ne bodo kesali.

Za deželnooborske volitve na Češkem se vrše že vsestranske priprave. Vse stranke se organizujejo ter s pomočjo posebnih volivnih odborov skušajo ostati v potrebni dotiki z volivci. Največjo pozornost pa vzbujajo najnovejši volivni kompromisi, ki ga sklepajo mej seboj Staro- in Mladočehi ter realisti Masarykove stranke in ki je, kakor pravijo, že gotova stvar. Pogajanja se menda zdaj vrše le še mej profesorjem Masarykom in dr. Kaizlom. Zanimivo je, iz kakih razlogov so se jeli letos spuščati v dogovor sicer tako ponosni in zmage gotovi Mladočehi. Vzrok je jedino le skrb za mandate, ki bi jih jim odvzeli v zadnjem času zelo agilni in pri ljudstvu dokaj priljubljeni agrarci. V zvezi s Staročehi bodo morda njih mlajši zavezniki izgnili se sicer neizgibnemu porazu. Kajpada se sme pričakovati, da so Staročehi vedeli varovati svoj ugled. — Nasprotno se pa poroča, da tudi agrarci iščejo potrebnega zaveznika v prihodnjem boju. Obrnili so se do čeških radikalcev in so se v to svrhu vršila že posvetovanja mej poslanci dr. Baxo, dr. Silom, dr. Kloučekom in Kryfom ter agrarcem Hrubym.

Avstrijski problem.

Pod tem naslovom priobčuje »Köln. Volkszeitung« daljši uvodnik, v katerem se peča z raznimi avstrijskimi vprašanji ter sploh s političnim položajem v naši monarhiji z ozirom na vsenemško gonjo ter preide na to na vprašanje, kaj naj se zgodi s Trstom, Istro in Dalmacijo. V tem oziru piše ta list mej drugim tole: »Ali menijo avstrijski krogi, da bi ob splošni roparski vojski proti Avstriji Italija ne stegnila takoj svojih rok na Trst in Primorje? Kakor znano, je od Benetk v Trst mnogo bližje, nego od Berolina ali Monakovega.« S temi besedami je nekako povedano, da preti Avstriji veliko večja nevarnost od strani Italije, nego od Nemčije, in da se v Nemčiji sploh ne misli resno na most do Adrije. Sploh se peča ves članek, ki je nekak odgovor na pisavo nekega drugega vsenemškega lista, z — razdelitvijo Avstrije. Trst, Primorje, Tirole in Dalmacijo dobe Lahi, Galicijo Rusi, Češko in Moravsko pa le tedaj, če v to privoli Prusi, ostale dežele bi se pa priklopile Bavarski, ako temu ne bodo ugovarjali v Berolinu. In kaj potem? Vojska mej Nemčijo, Rusijo in Italijo je neizogibna. Nemčija bi bila porazena, ker bi jo prijeli tudi Francozi. »Torej, Vsenemci,« sklepa članek, »dolžnost vsakega pametnega patriota je, da krepí Nemčijo in Avstro-Ogersko, ker le to je njih obeh rešitev in obstanek.

Krščansko-socialni delavci proti načrtu volitvene reforme za štajerski deželni zbor.

V Gradcu se je vršil te dni številno obiskani shod krščansko-socialnih delavcev, na katerem je delavski vodja Fischer obširno govoril o volivni preosnovi za deželni zbor, kakoršno namerava izvesti nemško-nacionalna večina. V načrtu se sicer določa nova volivska skupina s sedmimi mandati, toda ker bodo z delavci volili tudi manjši davkoplačevalci, je nevarnost velika, da delavci sploh ne pridejo v poštev. K temu bo pa še pripomogla določba, da smejo voliti samo delavci z delavskimi knjižicami, vsled česar so kmečki delavci izključeni od vo-

livne pravice. Novi načrt je samo darilo socialnim demokratom. Krščansko-socialno delavstvo torej z vso odločnostjo protestuje proti takemu razširjenju volivne pravice, ker uvidi le v splošni, jednaki in direktni volivni pravici način pravega zastopstva celega ljudstva. Konečno se je soglasno vsprejela resolucija v tem smislu, v kateri se dalje še zahteva, naj se izločijo industrijski kraji iz skupine kmečkih občin, podeli volivna pravica kmečkim delavcem in temu primerno pomnoži število mandatov v novi volivski skupini.

Ogerski državni zbor

je danes zaključil zasedanje in z jutrišnjim dnevom se tudi zanj prično velike parlamentarne počitnice, ki bodo trajale bržkone do srede septembra. V tem mesecu se potem parlament snide še enkrat k dva- do tridnevnu zasedanju, na kar sledi razpust in nove volitve. O teh se je že mnogo govorilo v sredini seji. Posl. Polonyi je vprašal Banffyja in Szella, če je že v redu znana volivna blagajna, s katero se bodo delale volitve. Pomagali so mu razni opozicijski poslanci, a Szell in Banffy nista na to vprašanje dala nikakega odgovora. Govorilo se je v tej seji tudi o kvoti. Posl. Ratkay je vprašal ministerskega predsednika, kdo določi kvoto, katere doba preteče z dnem 30. junija, in kaj je z njeno predlogo. Kabinetni načelnik je odgovoril, da razprava o kvotni predlogi ni umestna, ker je izjavil kvotni odsek avstrijskega drž. zbora, da sedaj ni misliti na sporazumljenje mej obema parlamentoma. O kvoti bo torej odločevala krona. Posl. Polonyi ne odobrava tega postopanja, ker o tem ne sklepa kvotni odsek, ampak državni zbor sam. Od 1. julija se prične torej zopet ex lex-položaj. — V današnji zadnji seji je vlada odgovarjala samo na nekatere interpelacije.

Vatikan in kongregacijski zakon.

Z vsprejetjem kongregacijskega zakona v francoskem senatu se ves židovsko-framasonski svet z veliko skrbjo povprašuje, kaj neki stori sedaj Vatikan in kako maščevanje neki doleti framasonsko vlado, ki je na vsak način hotela imeti rešen zakon proti cerkvenim redovom. No, neki rimski poročevalec je sedaj ustregel njih radovednosti, vendar tako, da s pojasnili niso popolno zadovoljni. V Vatikanu so sicer »razočarani« nad nepremenjenim vsprejetjem načrta, »tolažijo« se pa z obljubo ministerskega predsednika, da bo »zmerno« vporabljal novi zakon. Papežev nuncij bo gotovo skušal prepričati vse pojave nejevolje in tako ohraniti kolikor možno dobre razmere mej Rimom in Parizom in doseči milo vporabo zakona. Upa se tudi, da bo velika večina kongregacij dobila vladno dovoljenje za nadaljni obstoj. Vse druge vesti, pravijo, posebno pa one, da po definitivni rešitvi zakona papežev nuncij takoj ostavi Pariz, so popolno neosnovane. — No, nemogoče ni, da tudi prvi del tega poročila v židovskih listih ne izvira iz najzanesljivejšega vira.

Ministerska kriza v Nemčiji.

Berolinski listi se v zadnjih dneh skoro na vsi črti pečajo z neko krizo v pruskem ministerstvu, vendar pa za premembe, kakor jih navajajo, nimajo nobenih tehtnih razlogov. Nekaterim krogom ne ugaja, da je državni kancelar grof Bülow predčerašnjim nenadno odpotoval v Kiel k cesarju, drugi pravijo, da je odstop železniškega ministra Thielen gotova stvar; mej državnim kancelarjem in grofom Posadovskim vlada veliko nesporazumljenje, ki bo imelo za posledico odstop poslednjega; konečno je tudi zelo omajano stališče pravosodnega ministra Schönstedta, ki ga židje ne morejo. Take in jednake govorice se širijo v raznih političnih krogih, toda ker se ponavljajo redno skoro vsako poletje, jim nihče ne pripisuje kake važnosti.

O potovanju srbske kraljeve dvojice v Petrograd

se poročajo nemškim listom iz Belgrada sledeče podrobnosti: Odgovor iz Petrograda, da bodo na carskem dvoru z veseljem sprejeli srbsko kraljevsko dvojico, je napravil v Belgradu zelo povoljen utis. Ne samo kraljevski dvor, marveč tudi prebivalstvo se raduje tega dogodka, ker je sedaj prepričano,

da ni omajano prijateljstvo mej obema vladarima dvoroma. Čas za odhod sedaj še ni določen, znano pa je že, da odpotuje kralj Aleksander z velikim spremstvom, v katerem se bota nahajala tudi ministerski predsednik in zunanji minister dr. Vukić. Zatrjuje se dalje, da car ne vsprejme svojih gostov v Petrogradu, marveč v Livadiji, da ostaneta Aleksander in Draga potem še mesec dni v kakem kraju Kavkaza ter da ne bota potovala preko Avstrije, marveč po Donavi do Reni in odtod preko Kišeneva. Mogoče pa je, da si na povratku izvolita drugo pot.

Dopisi.

Iz Kozjega, dne 23. junija. Od lanske jeseni so Kozje zaslovene v slovenskem svetu. Članek za člankom prinašajo liberalni listi, ki v surovosti, obrekovanju, zavijanju in laganju kar tekmujejo za prvenstvo in v katerih se zrcali vsa nizkost intelektualnega obzorja dopisnikov. Kar ne trobi v liberalni rog, hočejo strahovati s svojimi dopisi, to pa s tako strastjo in zaslepljenostjo, kot je doslej še nismo opazovali v boju proti rojakom na Štajerskem. Z vesnostjo policaja nadzorujejo vsak korak nasprotnikov svojega »liberalnega« postopanja in naziranja — s posebno ljubeznijo pa se pečajo z za narodno probujo v kozjanskem okraju prezaslužnim vlč. g. Tomažičem v Pilštanju in z gosp. dr. Jankovičem.

Čitatelji teh dopisov, nepoznavajoči dejanskih razmer, si morajo Kozje in njegov okraj predočevati kot mesto, kjer se bije ljut boj mej naprednim in katoliškim mišljenjem, boj, ki bi moral biti nekak preludij za vojsko na celem slovenskem Štajerskem proti katoliškemu načelu, ki baje sedaj vklepa v svoje trde sponke ubogo slovensko ljudstvo v naši deželi. Od tod izvira velika pozornost, s katero zasledujejo izvestni krogi dogodke našega okraja, od tod vsa slast in odurna radost, s katero čitajo vsak nov udarec po kakem »klerikalcu«, češ: svita se, svita tudi na Štajerskem. — Te može tedaj se smatra za pravcate apostole narodno-napredne ideje, ki se pod »najtežjimi« razmerami pehajo, da bi svoje nazore vbili v naše trde glave. Poznavatelji razmer pa se smejejo takemu naziranju.

Ker smo v principu nasprotniki ostudnega osebnega napadanja, ki je žalostni a značilni pojav naše dobe in katerega v nečuvni meri kultivira liberalno časopisje, smo dolgo molčali v nadeji, da se »Narodov« dopisnik spametuje in uvidi brezplodnost in škodljivost svojega počenja. A čim manj smo se brigali za te ekspektoracije, tem smeješe in grše piše »Narod«. Liberalci na Štajerskem so postali tako drzni, da že kar napovedo dotičnemu, da ga bodo dali v »cajtenge«. »Sl. N.« rad prinaša vse, če je še tako drzno izmišljeno. Na ta način se razvija cela inkvizicija nad slovensko družbo.

A tudi mi ne bomo molčali. Če bo to komu neljubo, naj si pripiše sam!

Miglajji k organizaciji slovenskih stenografov.

Piše Rudolf Binter.

(Konec.)

S stenografskimi predavanji, ki bi se o počitnicah in drugih prostih dneh prirejela v centrali in večjih krajih slovenske zemlje, pridobivali bi se vedno novi člani, ki bi z veseljem pristopali društvu, videč, da je dobro organizovano in da sloni na zdravi narodni podlagi.

Društvo naj bi zagadel družilo vse sloje brez razločka stanu, ker baš s tem bi pokazalo, da temelji na najširši podlagi in da si je stavilo nalogo delovati za kulturni blagor slovenskega naroda. Ono naj bi reprezentovalo nekako vzgojevalnico vrlih in marljivih stenografskih moči, skrbelo za izpopolnjevanje in vedni naraščaj izurjenih stenografov, preskrbljevalo zasedanje raznih vakantnih mest ter posredovalo pri razpisavanju in nastavljanju stenografskih služb po naših pisarnah. Radi tega najtopleje pri-

poročamo, da pristopajo naši odvetniki, notari, drugi uradniki, kakor tudi profesorji, učitelji, trgovci in dijaki v obilem številu slov. stenografskemu društvu vsaj kot podporni ako ne kot sodelujoči člani, da se društvu zagotovi čim trdnjše stališče.

Prepričani smo, da se bodo potem tudi višje šolske oblasti boljše pobrigale za to, da se po vseh naših srednjih šolah uvede slovenska stenografija kot neobligaten predmet, kot je to običajno pri drugih narodih. — Samo nekoliko truda in energije je potrebno, uspehi potem sigurno ne izostanejo. — Le na ta način si zamore stenografija v Slovincih priboriti ono veljavo in upoštevanje, ki ga že davno vživa pri drugih omikanih in naprednih narodih.

S popolno organizacijo slovenskih stenografov izginilo bode tudi retardistično gibanje nekaternikov, utihnil bode slogo ugonablajoči strankarski razpor, ki se je tekom let vtihotapil v stenografske sloje in prenehalo bode vsakeršno razdvajanje, ki več škoduje nego hasni.

Pod katerimi uplivi naj se li mlado stenografsko slovstvo razvija, ako ne pod praporom zadružne organizacije vseh slovenskih stenografov? Mi hočemo napredovati, a pogrešamo valed lastne tesnoročnosti in popustljivosti vsake koncentracije, katero je smatrati kot prvi in glavni pogoj za obstoj in širjenje katerekoli ideje.

Naše stremljenje obstojaj torej v tem, da se docela podvržemo načelom celokupnosti. Začetek je storjen z ustanovitvijo slovenskega stenografskega društva, bodočnost pa je odvisna od vporabe naših vednosti in od lastnega delovanja.

Ker manjka vsakeršne organizacije, je samo ob sebi umevno, da je sleherni stenograf več ali manj prepuščen samemu sebi, v mnogoterem oziru navezan izključno le nase. Iz teh razlogov tudi deluje ponajveč vsak po svoje, drug za drugega misli le malo ali celo nič ne ve, mej strokovnjaki ne najdemo niti potrebnega dogovora niti velepriporočljivega sporazuma. Naši stenografski večaki zde se mi liki navdušeni prvoborniki stenografske prosvete, ki zamišljeni tavajo po istih širnih a še malo obdelanih stenografskih poljanah, ne da bi se srečevali, po svoje ukrepajoč in stvarjajoč si nove načrte. — V tem tiči tudi eden tehtnih vzrokov, zakaj se naša stenografija ne more enotno razvijati, kakor bi se morala, ako hočemo doseči sijajen napredek.

Vse doslej navedene nedostatnosti in pomanjkljivosti pa lahko v najkrajšem času zginejo, ako bodo v to svrhu poklicani činitelji z energičnim nastopom in podvojeno silo častno izvrševali poverjene jim posle ter s peresom ali vzglednim in temeljitim predavanjem prekoristne vede uplivali na bodoče člane slovenskega stenografskega društva.

Tedenski koledar.

Nedelja, 30. junija: 5. pobink. Spomin sv. Pavla; evang.: O farizejski pravičnosti. Mat. 5. — Ponedeljek, 1. julija: Nicet šk. — Torek, 2. julija: Obisk Marije Device. — Sreda, 3. julija: Helijodor šk. — Četrtek, 4. julija: Urh šk. — Petek, 5. julija: Ciril in Metod šk. — Sobota, 6. jul.: Izajja prerok. — Solnce izide 5. julija ob 4. uri 21 min., zaide pa ob 7. uri 46 min. — Lunin spremen: Ščip 2. julija ob 12. uri 16 min. zjutraj. — Dan se skrči v juliju za 50 minut. — Musica sacra v soboto, sv. Petra in Pavla: V stolni cerkvi pontifikalna maša ob 10. uri: Šesteroglasna vokalna maša »Elisabeth Zachariae«, zl. Jacobus Gallus (Handl — Petelin? — roj. 1550 na Kranjskem, umrl 1591 v Pragi) — po manuskriptu v tukajšnji licealni biblioteki — graduale zl. Ant. Foerster, po recitovanem ofertoriju: »O sacrum convivium«, zl. Don Lorenzo Perosi. — V nedeljo 30. junija velika maša v stolni cerkvi ob 10. uri: Maša v C-dur, zl. Ernst Bröer, vse drugo — koral. — V mestni cerkvi sv. Jakoba v soboto velika maša ob 9. uri: 4. maša v F-mol in F-dur zl. M. Brosig, graduale »Constitutes« zl. C. A. Leitner, ofertorij J. B. Tresch. — V nedeljo, 30. junija, velika maša ob 9. uri: Maša v čast angelom varuhom v F-mol zl. J. Singenberger, graduale »Qui operatus est« zl. Ant. Foerster, ofertorij zl. M. Brosig.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. junija.

Imenovani so gg. Jos. Maier, vodjem nove III. mestne deške šole v Ljubljani; Fran Gaberšek, proviz. vodjem I. mestne deške ljudske šole; učiteljem na novi III. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani pa so imenovani gg. učitelji Fran Marolt z Brda, Karol Simon iz Velikih Lašč, Viktor Jaklič iz St. Vida in Iv. Levčec iz Radeč. — Poštnimi asistenti so imenovani v Gorici poštni asistenti gg. Anton Berger, Jožef Bozja, Edvard Burian v Ljubljani; Julij Eržen, Fran Bjekar v Trstu. — Poštni oficijal g. Anton Pezdich je premeščen iz Pazina v Gorico.

Blamirani »Narod«. »Slov. Narod« je napal štajerske slov. poslance, češ, da je o sklepih njihovega sestanka zvedel »Vaterland«, dasi je bil sestanek strogo zaupen. »Narod« je opsoval poslance Žičkarja in trdil, da je poslanec Žičkar izdal »strogo zaupne sklepe«. »Slovenski Gospodar« danes prinaša naslednjo izjavo dež. poslance g. dr. Frana Rosine: »Moji tovariši deželni poslanci so me na sestanku v Mariboru izrecno pooblastili, da naj v listu »Südt. Presse« objavim dva sklepa: 1. Da slovenski deželni poslanci štajerski pri obstoječih razmerah ne vstopijo v deželni zbor; 2. da se bode v kratkem sklical občni zaupni shod. To sem naznanil dotičnemu uredništvu in isto je menda brzojavilo »Vaterlandu«. Vsa druga izvajanja proti poslancu Žičkarju ali proti kateremu drugemu poslancu so torej v tej zadevi neopravičena. V Mariboru, 21. junija 1901. Dr. Franjo Rosina, deželni poslanec.«

Nove maše v celovški škofiji. Celovški gg. bogoslovci-novomašniki bodo letos darovali nove maše sledeče dni: Četrtoletniki: 1. G. Janez Arnuš dné 11. avg. v Ptuj, pridiguje č. gosp. o Alf. Svet, superijor tam. — 2. G. Avg. Netušil dné 28. jul. v Marijinem Celju; prid. č. g. o. Selevšek, superijor tam. — 3. G. Rik. Pichler dné 4. avg. v Špitalu; prid. č. g. Fr. Guggenberger, dekan tam. — 4. G. K. Wohlandt dné 28. jul. v Marija-Trostu pri Gradcu; pridig. č. g. Fr. Puchas, stolni kaplan. — Tretjeletniki: 1. G. Balt. Gusger dné 11. avg. v Zwickenbergu; prid. č. g. J. Habernig, župnik v Zg. Dravogradu. — 2. G. Ivan Hornböck dné 28. jul. v St. Janžu v Rožu; prid. č. g. H. Smažik, župnik tam. — 3. G. Fr. Lasser dné 4. avg. pri Elizabetinkah v Celovcu; prid. č. g. spirital Peter Guglberger, S. J. — 4. G. Jos. Meier dné 4. avg. v Voglah; prid. č. g. Jos. Ortner, župnik tam. — 5. G. Rup. Rötter dné 28. jul. v Črni; prid. č. g. K. Kirchmaier, župnik tam. — 6. G. Janez Serajnik dné 11. avg. v St. Jakobu v Rožu; prid. č. g. Jos. Zeichen, provizor v Dječah.

Državna podpora. Za nameravani vodovod v Godoviču pri Logatcu je dovolilo poljedelsko ministerstvo 7000 K podpore ter odobrilo načrt.

Slavnostna akademija celovških bogoslovcev, ki so jo priredili v četrtek dné 27. jun., se je obnesla, kakor se nam poroča iz Celovca, zelo sijajno ob zelo mnogobrojni udeležbi gospodov iz mesta in z dežele. Govora gg. Hornböcka in Ozvatičja sta žela mnogo pohvale. Najbolj pa je ugajalo prekrasno petje pod vodstvom g. J. Rozmana a ter vrli nastop gg. tamburašev pod vodstvom g. Ozvatičja. Gg. slovenski bogoslovci so s tem sijajnim nastopom pred širšo javnostjo zopet pokazali, kako dobro znajo družiti »utile dulci.« Gostom se je za obisk v iskrenih besedah zahvalil ter poudarjal pomen te akademije pred. g. semeniški vodja o. L. u. d. ewig. Natančnejše poročilo sledi.

Novo politično društvo na Štajerskem. Na Rečici v Savinjski dolini se je ustanovilo katoliško politično društvo »Savinja«. Društvo bo namenjeno za gornjegrajski okraj. Ustanovnega zborovanja so se udeležili najvplivnejši možje.

Podeljena je začasno učiteljska služba v Krki pomožni učiteljici gđ. Otiliji Cepuder.

Občni zbor »Glasbene Matice« bode v soboto, dne 13. julijata. I. ob 8. uri zvečer v pevski dvorani društvenega doma

(Vegove ulice št. 3, II. nadstropje) Dnevni red: 1. Nagovor predsednikov; 2. Poročilo tajnikovo; 3. Poročilo blagajnikovo; 4. Slučajnosti; 5. Volitev predsednika, 13 odborikov in dveh pregledovalcev računov. Opomba: Predloge, ki jih namerava staviti kak društvenik, je prijaviti po § 7. odst. 5. društ. pravil 3 dni pred obč. zborom društvenemu odboru.

Novo podružnico družbe sv. Cirila in Metoda so ustanovile štajerske Slovenke za trg Sv. Lorenc in okolico.

Izpred sodišča. Včeraj je »Narod« na veliko veselje dolenjskih liberalcev priobčil to-le brzojavko: »Novomesto. Danes sta bila pri tukajšnjem okrožnem sodišču obsojena učitelj Jaklič in kaplan Žagar iz Dobregapolja, prvi na 10 dni, drugi na 5 dni zapora radi falsificiranja pooblastil pri zadnjih občinskih volitvah. Zagovarjal dr. Šusteršič.« — Veselje liberalcev ob tej obsodbi je veskako prezgoduje. Šlo se je samo za eno pooblastilo. Pri vsakih volitvah delajo liberalci s pooblastili stokrat hujše. Uložil se je priziv proti tej obsodbi.

Naročnikom Almanaha. Čd. gospode, ki smo jim poslali na ogled »Almanah«, prosimo najljudnejše, naj bi nam ga izvolili vrniti, ako bi ga morda ne hoteli vsprejeti, in sicer tako, da ga dobimo vsaj do 3. julija. Tudi znesek za Almanah naj bi nam čd. gg. naročniki blagovolili poslati prihodnje dni, in sicer vsaj do 3. julija, da moremo še do konca leta urediti račune.

Ljubljanski bogoslovci

Umrla je v Gorici mati gosp. učitelja Frana Kašce, g. Katarina Kašca, rojena Mervic.

Velika dobrodelna slavnost pevskega društva »Slavec.« Dasi je določena ta slavnost tik pred počitnicami in morda ravno vsled tega se bode razvila, kakor kažejo priprave, prav obširno. Odborovemu povabilu so se odzvale preprijazno veččastite dame iz najuglednejših ljubljanskih narodnih rodbin, katere bodo sodelovale pri tej pomožni akciji ž njih obče spoštovano rodoljubnostjo in požrtvovalno vnemo, katero so premnogokrat doprinesle narodu v korist, pri tej priliki pa svojemu bližnjemu v pomoč. Obširni vspeh je za sedaj v velikem nekako naslednje določen: dvojni promenačni koncert, koncert pevskega zbora s sodelovanjem meščanske in vojaške godbe, veliki ples v znotranjih prostorih »Narodnega doma«, na sijajno razsvitljenem vrtu prosta zabava ob sviranju godbe in drugih točk, v areni pa bode nameščen tretji del splošnega vspeha, kateri pa ostane za sedaj tajen. Že iz tega je razvidno, da bode skupen vspeh jako bogat in raznovrsten, bodisi v glasbenem kakor tudi v zabavnem oziru.

Posebni romarski vlak se odpelje iz Šmartna pri Litiji v ponedeljek dne 1. julija na Brezje. Vlak odide iz Litije ob 4. uri 45 minut zjutraj in pripelje na Otoče ob 6. uri 46 minut. Popoldne ob 3. uri 45 m. se vrne z Otoč.

Valvazorjev kip. V deželni muzeju je že kakih 12 let razstavljen Valvazorjev kip v nadnaravni velikosti, posnet po sliki v I. delu »Ehre des Herzogthum Krain«. Izdelal ga je domači kipar Jožef Müllner iz Žužemberka, ki živi v Solnogradu in ga je, ako se ne motimo, leta 1889. povodom 200-letnice Valvazorjeve knjige podaril muzeju.

Češka kočja pod Grintovcem bode otvorena dne 29. in 30. junija. Za stalno se otvori dne 10. julija. Oprava se letos pomnoži, marsikaj še lepše in složneje uredi, tako da bo ta planinska kočja res vzorna. Naj bi noben slovenski hribolazec ne zamudil jo obiskati! Na Jezersko pride letos mnogo čeških letovičarjev.

Bogoskrunstvo. Zlobneži, kateri so oskrunili cerkev sv. Mihaela ob Ndanjem selu na Notranjskem, so isto storili najbrže tudi v St. Petru v noči od 26. na 27. t. m. Cerkvenih vrat menda niso mogli odpreti, pač pa ona na koru. Od tod so prišli v zvonik, odrezali zvonu vrv ter se po nji spustili v cerkev. Tu so izpraznili tri altarne pušice, v katerih so dobili le kako malenkost, ker so bile ravnoprej izpraznjene. Potem so se lotili tabernakeljna. Odprli so ga na isti način in na istem mestu, kakor pri sv. Mihaelu, z dletom. V njem so našli samo ciborij. Sv. hostije so zmečkali in po

altarju raztresli. Ciborij so razlomili in le pokrov odnesli. Posrebrnjeni križ na velikem altarju so razdrli in zvrli ter pustili najbrže v jezi, da niso našli monštrance, katera se je ravno v jutro odnesla v shrambo. Prišli so v žagrad. Ondi so dobili tri kelihe. Kar je bilo na njih srebernega, so vse odnesli, drugo pa za oltarjem razmetali. Zlomili so jeden ašpergil in vso obleko preiskali. Konečno so vrata od znotraj z lahka odprli in odšli, ne da bi kdo kaj opazil, ker je bila noč temna in je malo preje deževalo. Na koru so pustili ostuden spominek ter kos »Piccola« z dné 19. t. m. Žandarmerija pridno išče, a bode težko kaj, ker je tu najbrže dobro vrejena tolpa z vsem preskrbljena. Ljudje so potrpi in razjarjeni in to tem bolje, ker imamo sumljivih ljudi tu okolu vedno več. Pozor vaše straže in cerkvena predstojništva!

† **Ivan Murnik.** Iz Kamnika se nam piše: Sporočili smo vam včeraj, da je v sredo 26. jun. ob 6. popoldne v Kamniku umrl velecen. gospod Ivan Murnik, posestnik, predsednik krajnega šol. sveta in ravnatelj mestne hranilnice kamniške. V pokojniku je izgubila sv. cerkev zvestega sina in navdušenega bojovníka za njene pravice. V boju za katoliško stvar je stal vedno v prvih vrstah. Njegovo življenje je bilo vzgledno, značaj čist kakor zlato. Bil je neizpros, jeklen, kadar se je šlo za pravično stvar, in ni se bal zamere na nobeno stran. Z veliko vnemo je skrbel za kamniško cerkev kot večletni ključar. Za cerkev je bil jako radodaren; omislil jej je n. pr. pred nekaj leti zlat ornat, ki je stal blizu 5000 kron. Svoje premoženje je že pred leti izročil čd. sestram usmiljenkam zagrebškimi, da vodijo otroški vrtec, strežejo bolnikom po mestu in oskrbujejo bolnišnico v Komendi. Kamnik mu je dolžan hvaležnost, da je kot občinski svetovalec napravil vzgleden red v občinskem poslovanju in gospodarstvu. Lepo je uredil in povzdignil mestno premoženje kot načelnik meščanske korporacije. Postavil si je hvaležen spomin in si zagotovil hvaležnost vseh reopriskanih kamniških meščanov. Po dvanajstni bolezni je umrl v hiši, katero je bil že pred leti položil na žrtvenik krščanske ljubezni do bližnjega. Svetila mu večna luč! Nam pa daj Bog mož Murnikovega duha!

Slovensko gledališče brez slovenskih igralcev. Spominjamo se slavlja, ki se je priredilo na slavo slovenskemu gledališču ob stoletnici »Županove Micike«. Govorilo se je tedaj mnogo o napredku slovenskega gledališča in vendar moramo priznati, da je ves napredek prav za prav le v tem, da se je na stroške slovenskega kmeta postavilo slovenskemu gledališču modernejše — poslopje. Slovenska dramatična umetnost pa skoro ne bo imela doma v tem poslopju! Vsi opomini, naj se za vzgojo domačega igralnega naraščaja kaj stori, našli so večinoma gluha ušesa. Nemškemu gledališču se je neprestano dovoljevalo na leto po 12.000 kron, namestu da bi se vsaj del te svote porabil za vzgojo domačih slovenskih igralcev. Tudi letos, kakor čujemo, ne bo bolje. Gleda se samo na hip. Od slovenskih igralcev bodo za bodočo sezono nastavljeni baje samo gospoda Verovšek in Danilo ter gospa Danilova, ostala mesta se nameravajo zastaviti s češkimi močmi. Morda bi še kak slovenski igralec našel milost, ako bi se dal plačati slabše, nego je plačan premikalec kulis. Slovenci bomo na ta način skoro ne le brez domačega igralnega naraščaja, ampak skoro tudi brez domačih slovenskih igralcev. Ako se ne krene na druga pota, utegne v najbližji bodočnosti slovensko gledališče ostati brez domačih slovenskih igralcev!

Zopet velik požar. Iz Cerkelj pri Krškem se nam poroča, da je dne 26. jun. nastal v Vel. Mraševem velik požar, ki je 24 posestnikom uničil malone vse. Pogorela so pohištva, živež, obleka. Škoda cenjena je na 100.000 kron. Zažgal je petleten otrok. Pogorela bi bila vsa vas, ako bi ne bila vrla požarna bramba iz sv. Križa pri Kostanjevici ogenj preprečila. Pomagale so tudi požarne brambe iz Leskovca in St. Jerneja. Boda velika. Pomoč je nujno potrebna! Ogenj je bil strahovit, resiti se ni dalo skoro nič, dasi so 4 brizgalne neumorno gasile. Posebno so se odlikovali

ognjegasici od Sv. Križa, ki so ogenj na obeh straneh vasi z veliko požrtvovalnostjo omejili.

»Ljudska kuhinja« je priredila izlet v Laverco na čast letošnjim maturantom, katerega se je udeležilo okoli 30 članov, na čelu jim g. predsednik Avgust Drelse in predstojnica g. Josipina Kosova, in 10 gimnazijcev. Imeli so pod milim nebom prijetno južino, pri kateri se je g. Drelse spominjal prihodnje 25letnice »Ljudske kuhinje«. G. Pavel Skale je k temu izletu podaril nekaj jedil.

Cigaretni papirčki na korist družbe sv. Cirila in Metoda so izšli. Glavno zalogo ima g. Jož. Štoka v Trstu.

Pogorelo je Jožefu Vrhnjaku v Križevcih blizu Ljutomeru celo poslopje. Škode je nad 2000 kron, poslopje pa je bilo zavarovano za 1400 kron. — V Črničah je zgorelo posestniku Janezu Slejku gospodarsko poslopje z vsem, kar je bilo notri. Škode je 3000 K. Ni poslopje, ni blago ni bilo zavarovano.

Skrunjenje mrtvih. Iz Timenice se poroča »Mira«: Strah in groza spreleti človeka, kar so počenjali trije mladeniči v gostilni pri Pečniku v Timenici na binkoštno soboto. Okoli polnoči, ko so izpili pet litrov letošnjega dobrega mošta in tudi več četrt litrov žganja, začeli so ugihati, kateri med njimi ima največ korajže. Neki Matija Bergman trdi, da je pripravljen tudi ob polnoči prinesiti iz kostenjaka mrtvaško glavo in jo tudi zanesti nazaj. Oba njegova tovariša, Jožef Ladinek in Feliks Urbančič, trdita, da si on tega ne upa storiti. Da pokaže svojo korajžo, prinese Bergman iz kostenjaka mrtvaško glavo ter jo postavi na mizo. Potem bi imel mrtvaško glavo zopet nesti nazaj. a tega ni storil, marveč jo je vrgel le čez zid. Drugi dan so našli glavo na pokopališču — To početje, bodisi da so ponočni razgrajaci delali iz lahkomišljenosti ali zlobnosti, obudilo je največje ogorčenje. Kam pridemo, ko niti mrtvih ne puščajo pri miru!

Sokolska slavnost v Pragi se bo vršila jutri in pojutrišnjem. Naznanjenih je 12.000 Sokolov. Pri telovadbi bodo od ljubljanskega Sokola tekmovali gospodje Murnik, Smrtnik, Kaswalder, Kandare, Kersnik in Vagaja.

Napad. Hlapca F. Doberška je v Makolah nepoznan zlikovec od zadaj napadel in zabodel v vrat. Rana je smrtonesna.

V Varaždin se danes odpelje deputacija »Slov. kršč. soc. zveze« z zastavo na slavnost hrvatskega delavstva, ki bode jutri zbrano v Varaždinu pri blagoslovljenju zastave delavskega pevskega društva »Vienac«.

Iz Šiške se nam piše: Podružnica sv. Cirila in Metoda v Šiški uljudno vabi na ljudsko veselico dne 7. julija pri »Matjanu« v Zg. Šiški. Spored: Petje slav. St. Viškega pevskega zbora. Govor veleč. predsednika Ciril-Metodove družbe gospoda Tomo Zupana. Sviranje »Ljubljanske meščanske godbe«. Začetek ob 4. uri.

Ljubljanske novice. Trgovski pomočniki v Ljubljani nameravajo prirediti odločno akcijo za nedeljski počitek. Pri tem naj bi jih odločno podpiralo občinstvo, ki naj bi se že naprej odvadilo kupovati ob nedeljah. Ob enem bodo trg. pom. podali protest proti nemškim letnim poročilom tvgovskega bolniškega podpornega društva. — Ljubljanska meščanska godba priredi danes ob polu 9. uri zvečer ob ugodnem vremenu mirozov. Koncert »Meščanske godbe« se je včeraj prav dobro obnesel. Godba je dobro svirala, posebno pa se je odlikoval novoangaževan član gospod Žnidaršič, ki je umetniško prednašal »Molitev Turka«. — Cirkus Henry pride letos v Ljubljano. Meseca avgusta bode cirkus priredil predstave v Gradcu. — Konj ušel je včeraj Juvanovemu hlapcu Josipu Nadrahu na Barju. Nadrah je padel pod konja in se nevarno poškodoval. — Ljubljanskega postopača J. Maška so prijeli v Zagrebu. Posljejo ga v Ljubljano. — Vozovi za elektriško železnico bodo došli v Ljubljano tekom prihodnjega meseca.

Koroške novice. Presvitli cesar je podaril za popravo altarja v farni cerkvi Marija na Zili 600 kron. — Blizu Sovodnja se je sam utopil 54 letni dninar J. Manhart. — Na Gozdanjah je dné 7. t. m.

v gozdu nastal požar, ki je vničil lesa za 220 kron. — V Št. Lorencu v leški dolini se je zastrupil najemnik tamošnjega kopalnišča A. Grill. Baje ga je ljubosumnost gnala v smrt. — Trgovinska zbornica v Celovcu boče dne 8. julija praznovala 50letnico svojega obstanka.

Povodenj na Koroškem. Kakor kaže, je škoda, ki jo je povzročila povodenj minulega tedna v dravski in zilski dolini, zelo velika. Poljski pridelki so večinoma uničeni, pobralo je več mostov, mnogo hiš je bilo v nevarnosti, da jih voda odnese. — V podjurski dolini je napravil globasniški potok veliko škodo. Ne samo, da je že pri Štebnju prestopil visoke bregove in preplaval polje in travnike, je pri Strpni vasi bregove precej daleč razdril, da teče voda sedaj po travnikih. Pomoč je nujno potrebna. Poslanec Muri si je škodo ogledal na licu mesta in v deželni zboru stavljal predlog, da se škoda preišče in oškodovancem pomaga.

Zdravje v Ljubljani od 16. do 22. junija: Število novorojencev 27, mrtvorojenca 2, umrlih 18; mej njimi za jetiko 8, za vnetjem soplinskih organov 1, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 8. Med njimi so 4 tuji in 5 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za ošpicami 2, za škaričico 4, za vrtico 2.

Elektriško razsvetljavo dobe Radeče na Dolenjskem. Napravil jo bo inženir Gustav Schubert z Dunaja, ki boče ondotne vodne moči s tovarniško napravo izrabljal.

Utonil je 2½ letni otrok posestnika Fr. Presa v Kresnicah v Savi. Našli so mrtvega v reki.

Talije za ubite zveri. Deželni odbor je minulo leto izplačal: za 1 medveda 60 K, za 2 volkulji 100 K, za 1 volka 40 K, za 21 vider 84 K in za 1 podivj. prašiča 10 K, skupaj 294 K.

Nov zvonik se boče delal pri cerkvi sv. Ant. v Virdu pri Vrhnj.; zvonik boče z bakrom krit. Vsa dela se bodo oddala potom zmanjševalne licitacije to nedeljo. Stavbeni voditelj je posestnik gosp. Karol Jelovšek v Virdu.

Iz strahu pred kaznijo je skočil v Šoštanju v vodo Gašper Pačnik. Rešili so ga še živega iz vode in ga oddali sodišču.

Nameravan atentat na cesarja? Naš cesar se je povrnil te dni iz Brucka na Dunaj od vojaške inspekcije. Tem povodom se je govorilo mnogo o nekem atentatu na cesarja. Na občinski urad v Brucku je prišlo pismo iz Genfa, da je nekdo določen usmrtiti najvišjo osebo Avstrije. Vsled tega so poostriili varstvene odredbe, pa tudi zaprli 3 sumljive osebe, med katerimi sta dva Italijana.

Insolvenca hipotečne banke v Lipsku. Predčrnanjem je presenetila ves kapitalistiški svet vest, da je hipotečna banka v Lipsku ustavila izplačila. Prizadeti so najbolj razni nemški denarni zavodi, a tudi nekaj takih v naši monarhiji pride v poštev. Banka je doživela starost 60 let.

Na dunajski univerzi je bil izvoljen rektorjem profesor angleške filologije dvorni svetnik Schipper.

Umestna prepoved. V nedeljo imeli so Nemci svoje »Sonnwendfeiere«, na katerih so navadno ob kresovih spuščali svoje velikonemške govore. Iz Inomosta se poroča, da je letos vlada prepovedala vsak govor pri teh »slavnostih«.

Strašen prizor pri obhajilu. V Požunu so imeli vojaki obhajilo. Ko je duhovnik prišel s sv. hostijo do huzarja Komarona, skočil je ta pokonci, potegnil sabljo ter se vrgel na duhovnika. Duhovnik je zbežal v zakristijo, huzar pa je letel za njim. Le s težavo so ukrotili huzarja, ki je nagloma zblaznel.

Pobedonoscev je, kakor se poroča iz Petrograda, pal pri carju v nemilost. Njegov upliv je že silno omajan.

Plačevanje železniških vožnih pristojbin potom poštne hranilnice. Pričeti s 1. julijem se bo poskusoma na željo strank uvedlo plačevanje železniških pristojbin pri poštni hranilnici. Vplačevanje se vrši pri pristojni vplačilnici poštne urada na podlagi položnice, ki jo izroči prodajalcu blaga železniški urad proti pristojbini 6 h za komad. Od strani poštne urada potrjene položnice sprejme železniška uprava mesto denarja. Morebitne difference se poravnajo pozneje v gotovini.

Protest proti ljudskemu štetju. V Pragi se je vršil v nedeljo velik protestni shod proti sedanjemu načinu ljudskega štetja. Govorniki so trdili, da znašajo samo

po njih krajih na Češkem, kjer imajo Nemci večino, češke izgube 160.000 duš.

Prvo žensko lekarno so ustanovili v Petrogradu. Lastnica te lekarne je gospa Ljesnewska, prva žena, ki je dosegla v Rusiji naslov mag. pharm. V tej lekarni so uslužbene same ženske in je poleg lekarne tudi ženska pharm. šola.

Kaj pa »inteligence«? »Nar.« ima zdaj veliko korajžo zoper Stajerce. Poslanec g. Lendovaku očita, da »po jasnem načrtu boža tercijalke«. Gospod prefekt Korošec se mora kar »sramovati«. Shod v Slov. Bistrici je »komedija hinavcev«. Torej sta »hinavca« tudi gospoda Polnjak in dr. Rosina? Poleg hinavščine se očita tem gospodom tudi »slo-povščina«. — O katoliški cerkvi je napisal »Narod« sledečo duhovitost: »Katoliška duhovščina se že stoletja in stoletja valja po lenuštvi, mej tem ko grabi vse dohodke izmučenega naroda v svojo nenasitljivo bisago.« Tako piše list, ki takoj v naslednji notici trdi, da ni mogoča deželna zavarovalnica! Duhovnike imenuje tam »tonzuirane lumpe«, ki »neprestano krulijo«, ter dostavlja: »Nam se le Bog smili, ki mora vsaki dan v dotiko stopiti s smrdljivimi rokami teh cerkvenih lažnjivcev!« Državnemu pravdniku, ki je spustil to cvetko »inteligence« med svet, stavljam naivno vprašanje: Kako je to, da je bil »Slovenec« konfisciran, ker je navedel resnične podatke o odstavljanju in nastavljanju krajnih šolskih nadzornikov, »Narod« pa za te svoje . . . uživa nekajleno čast — »inteligence«? — Veleduhoviti »Popotniki« se v »Pedagoškihi utrinkih« (piše Iv. Šega) huduje nad samostanskimi šolami, češ, da se v njih učenke ne nauče razločka med moškim in ženskim spolom niti pri cveticah! No, razne spolne stvari so liberalnim učiteljem vsekako bolj znane, nego samostanskim, to radi priznavamo. A da je poleg tega liberalcev lahko strahovito neumen, se vidi iz te znanstvene notice v »Popotnikovi« pedagoškihi kroniki: »Materinski list. Kraljica Draga je abonirana na 50 iztisov »Materinskega lista«, hoteč s tem pokazati svoje živo zanimanje za pedagoška stremljenja.« Tableau!

Sejmi po Slovenskem od 1. do 6. julija. Na Kranjskem: 1. v Novem mestu, Mozlju, Zagorju za Savo, Mirni peči, na Mali gori, pri Sv. Mohorju, v Dvoru, na Rakeku, v Ljubljani, Trnovem. Vel. gabru, St. Janžu in v Žireh; 2. v Črnomlju, St. Gotardu, Srednji vasi in Kočevski Reki; 5. v Vidmu poleg Krke — Na slovenskem Štajerskem: 1. v Gomilnici, Olimju, Rajhenbergu, Spod. Polskavi in Zrečah; 2. pri Novi Štifti, v Pletrovčah, na Tinskem, pri Sv. Tilnu in v Vildonu; 3. v Ptuj; 4. v Mariboru, Vojniku, na Rečici in Spodnji Kostivnici. — Na Koroškem: 1. v Pontablju; 2. v Kaplji. — Na Primorskem: 1. v Terčetu, Sv. Petru pri Vidmu in v Ospu; 2. v Hrpehah; 3. v Brezovici; 4. v Gorici in Rifenbergu; 5. v Glemoni.

Knjige in časopisi.

Na ogled smo dobili prvo številko velikega književnega podjetja J. Ottovega založništva v Pragi:

»Atlas zemčipisny«. Otto hoče izdati v češkem jeziku velik atlant, ki se more meriti z največjimi zemljepisnimi deli velikih narodov. Kakor nam kaže prva številka, bo J. Otto ta smoter tudi dosegel. Risha je uzorna, prireditelj silno natančna in izdaja velika in krasna. To delo je posebno važno zato, ker bodo v tem atlantu krajevna imena zaznamovana v njih pravilni slovanski obliki. Doslej smo rabili samo nemške atlante z nemškimi krajevnimi imeni.

Namestu pravih slovanskih imen smo brali večino spake, ki niso ne nemške ne slovanske in ki jih ljudstvo ne umeva. Že na letošnjem časnikarskem sestanku v Dubrovniku se je izrekla misel, da se naj se stavi zapisnik slovanskih krajevnih imen. Otto pa hoče to vprašanje v svojem atlantu definitivno rešiti, ter nam podati češke zemljevide s slovanskimi imeni. To je vsekako veliko kulturno podjetje, pri katerem sodelujejo prvi češki učenjaki.

Prva številka obsega obe zemski polovici in velikobritanske otoke. Vsaka številka stane 2 K. To obsežno delo priporočamo tudi slovenskemu občinstvu. A.

Društva.

(Vabilo k občnemu zboru podružnice družbe sv. Cirila in Metoda »Pivka« v St. Petru na Krasu), kateri se boče vršil v nedeljo dne 7. julija t. l. ob 5. uri popoldne po običajnem vspredu v salonu gostilne g. Ivana Korošica v St. Petru. K obilni vdeležbi vabi odbor.

(Katoliška delavska družba v Idriji.) oziroma nje pevski zbor priredi veselico v nedeljo dne 30. junija na Vrhniki v dvorani »Katoliškega doma«. Pri veselici sodeluje domači tamburaški zbor. — Vspored: 1. V. G. Brož: »Tamburica«, ko-račnica, udarja tamburaški zbor. 2. M. Hubad: »Bom šel na planince«, narodna, poje mešani zbor. 2. P. H. Sattner: »Na planine«,

poje moški zbor. 4. Ivanovič-Farkaš: »Du navski valovi«, venec valčkov, udarja tam-buraški zbor. 5. A. Förster: »Ljubica«, poje mešani zbor. 6. P. H. Sattner: »Gori, gori na planine«, mešani zbor. 7. M. pl. Farkaš: »Venec hrvaških pesem«, udarja tamburaški zbor. 8. Ant. Nedved: »Nazaj v planinski raj«, mešani zbor. 9. »Povišana najemščina«, veseloigra v štirih dejanjih, poslovenil Fr. Brus. — Začetek točno ob polu 4. uri po poludne.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 28. junija. (C. B.) »Wien. Zeitg« objavlja od cesarja potrjene sklepe delegacij ter proračunski porizorij do konca l. 1901.

Dunaj, 28. junija, Wien. Abendp. poroča: Ministerski predsednik je naročil vsem načelnikom deželnih vlad, naj stopijo takoj v dogovor z deželnimi odbori glede sostave načrta za v posamnih deželah potrebno uravnavo voda in druga melioracijska dela ter dotičnega troškovnika.

Dunaj, 28. junija. Upravno sodišče je zavrnilo pritožbo protestanškega pastora v Inomostu, ki je ugovarjal, ker je briksensko škofijstvo vsprejelo v katol. cerkev nekoga protestanta, ne da bi bilo naznanilo ta vsprejem pastoru.

Lino, 28. junija. »Linzer Volksblatt« pravi, da sedaj nemška ljudska stranka sekcij. načelnika Wurmba proslavlja, ker je baje Wurmb določen za zastopnika Nemcev v ministertvu. List pravi, da bi bila to le sinekura, ker so itak že skoro vsi ministri Nemci. List pristavlja pikro, da je zdaj že vsak sekcijški šef hud, ako ni nekaj časa minister.

Praga, 28. junija. Doslej je došlo k sokolskemu sestanku 12.000 Sokolov, 300 je došlo poljskih Sokolov iz Galicije, 80 Poljakov pa je došlo iz Prusije. Došli so sem tudi še slovanski Sokoli iz Ljubljane in Trsta.

Praga, 28. junija. Grof Nostic je odlikovan s tajnim svetništvom.

Brno, 28. junija. Deželni zbor je vsprejel resolucijo poslance Pražaka, s katero se vlada pozivlja, naj se vsaj prihodnjo pomlad prične z gradnjo nove češke realke v Brnu. Za resolucijo so glasovali tudi levičarji.

Lvov, 28. junija. Državni poslanec 78letni dr. Weigel, podpredsednik poljskega kluba, ki je bil ob otvoritvi zadnjega zasedanja državnega zbora starostni predsednik, je nevarno obolel za pljučnico.

Budimpešta, 28. jun. Ugron se je v današnji seji z daljšim govorom opravičil. Galerija mu je burno pritrdjevala, ko je govoril o svojih namenih glede oprostite Ogerske. Galerijo so morali izprazniti. Pred zbornico so dijaki demonstrirali na Ugrona in mu priredili ovacijo.

Budimpešta, 28. junija. Vas Tapolcza-Fő je pogorela. Zgorele so 3 osebe in več živine.

Bukarešt, 28. junija. Včeraj se je s prestolnim govorom otvorilo redno zasedanje parlamenta.

Pim, 23. junija. Neki list javlja, da so v Lugano odkrili zaroto, ki je nameravala prihodnji mesec umoriti kralja.

Berolin, 28. junija. Poročila raznih listov o bližnji krizi v pruskem kabinetu so neosnovana. Potovanje državnega kanclerja v Kiel je povsem uradnega značaja.

Berolin, 28. junija. Iz Petrograda došle vesti dementujejo vest o obisku srbske kraljeve dvojice na carskem dvoru v semptembru.

Berolin, 28. junija. Zdravstveni položaj cesarice vdove je postal resen. Vprašanje je, ako cesar sploh nastopi potovanje.

St. Jago de Chile, 28. junija. Pri volitvi predsednika je zmagal liberalni kandidabat Riesco.

Petrograd, 28. junija. Iz Vladivostoka javljajo: Na Koreji je nastal upor. Več misijonarjev je ubitih. Vlada je odposlala vojaško pomoč.

London, 28. junija. Iz Kapstadta poročajo, da odhaja vedno več Burov v Kapsko kolonijo. Seboj jemljejo novince ter na stotine konj. Velik del kolonije je že v njih oblasti.

Kapstadt, 28. junija. Iz Richmonda javljajo: Večji burski oddelek pod poveljstvom Malan-Smita je 25. t. m. napadel oddelek konjikov. Napad (?) je trajal do večera. Pozneje so se Buri umaknili, ko so čuli, da se bliža Angležem pomoč.

Umrli so:

26. junija. Marija Gačnik, gostija 68 let, Karlovska cesta 7, ostarelost. — Pulherja Cepuder, učiteljica hči 16 let, Zvezdarske ulice 4. jetika.

V bolnišnici:

24. junija. Anton Petrič delavec 32 let jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
27. 9. zveč.	739,2	17,4	sl. jz.ah.	jasno	
28. 7. zjutr.	730,9	12,6	sl. jvzh.	megja	0,4
28. 2. popol.	739,9	24,9		jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 18,2 normale: 18,9°

Javno vprašanje!

Od kedaj in kje je dobil c. kr. okraj. glavarstva sluga dovolilo, da sme raznašati neko od »Narodne tiskarne« izdano knjižuro? To vprašuje

Jakob Pokoren,

v Starem trgu pri Kočevju.

Izjava.

Ker mi v štev. 22. lažnjivega »Rodoljuba« neki Ivan Molek iz Svržak pri Metliki očita, da sem jaz rekel, da cela svržaška vas ni nič vredna razen jedne hiše, tem potom izjavljam, da tega jaz nikdar in nikjer nisem govoril, in dokler mi tega Ivan Molek ali kdo drugi ne dokaže, imenujem vsakega, kdor mi kaj takega očita, nesramnega obrekovalca in grdega lažnika. Nasprotno pa lahko s mirno vestjo rečem, da so Svržčani pošteni in značajni ljudje.

Lahko jih vse pohvalim razen jednega fanta, ki pa seveda spada že med metliško »inteligenco«. Gospodu Burniku pa častitam na tej pridobitvi!

V Metliki, 27. junija 1901.

Jožet Novak,
kapelan.

Kongresni trg št. 6 v Tamborninovi hiši

Svojo zalogo z nakitnim in modnim blagom, kravatami, ter posebno finimi modrci najboljše fačone priporoča

z velespoštovanjem

646 2—1

Marija Vehovec.

Spretna prodajalka

za trgovino z mešanim blagom se sprejme takoj.

Natančneje pove upravništvo »Slovenca«.

644 2—1

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

647 2—1

Mlado, krepko dekle,

staro 15 let, išče službe pri kaki verni družini.

Naslov M. Z. Dobrunje, Spodnja Hrušica pod Ljubljano poste restante.

647 2—1

Več tesarjev

in drugih mlajših delavcev

se sprejme za trajno delo v Istri.

Ponudbe z natančnim naslovom naj se takoj izročijo upravništvu »Slovenca«.

619 3-3

DOBRA VARČNA KUHINJA.

Juhina zabela Maggi prekosi vse druge; vsako juho in slaboten bulon stori v trenutku dober in redilen. — le nekoliko kapljic je treba — Dobi se v izvornih steklenicah po 50 vinarjev po vseh prodajalnicah delikatez, dišav, kolonialnega in specerijskega blaga. Izvirne steklenice se po ceni napolnujejo z novo juhino zabelo Maggi-jevo. 52 12-6

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
zgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
Dobavitelj uniform avstrijskega društva
železniških uradnikov. 7 48

Duhovski poslovnik,
ali navod za razno uradno postopanje v
dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cer-
kvenega in nadarbinskega premoženja. — Z
raznimi obratki in stvarimi kazaloni. — Sekstih
Martin Pot. — Drugi, popravljeni natis.
Brošura izvod knjige stane v "Kataloški
Bukvarni" v Ljubljani 4 krone, tudi vezan v pol-
spletnu ali celopletnu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Strešno opeko
navadne oblike, tisoč 14 goldinarjev,
prodaja 623 3-3
J. J. Kantz v Ljubljani,
Rimska cesta št. 16.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Namnanjam, da imam v zalogi
vedno frišno in trpežno blago
vsake vrste za častite gospode
duhovnike.

JAKOB MIKOLIČ,
— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priloga se preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno
talarje, površnike itd.

po najkusejšem in najnovejšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko
spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se preč. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenje-
nimi naročili, zagotavljam, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako
naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno
krojaško delavnico,
v kateri delajo najboljše delavske moči; zato se jamči za elegantno,
lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka
v moji delavnici narejena obleka lepo prilaga.

Tudi slav. p. n. občinstvu na-
mnanjam, da imam v zalogi vsake
vrste moderne štofe ter tudi nepre-
močljiv tirolski loden za haveloke.
Tudi imam narejene haveloke
vsake velikosti za gospode in dečke
po niski ceni.
Dijakom znižane cene!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.
Prečastite gospode prosim, da se blagovolijo pri naročilih
ozirati na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štev in potujočih agentov.
Zagotavljam hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 566 52-5

Ana Hofbauer,
imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Patentirane
ročne in nahrbtne
stroje za žveplenje
proste in dvojne
patentirane Peronospora - aparate
najnovejšega sestava
brizgalnice za žvepleno-ogljik (injektorji)
zoper fliksero 80 20-19
aparate za streljanje ob hudi uri
Posebne brizgalnice za sadno drevje in vsa druga orodja za sadje- in vinorejo
pošilja po najnižjih tovarniških cenah
IG. HELLER, Dunaj II. Praterstrasse 49.

Razprodajalci se sprejemajo.

Ceniki brezplačno in franko.

Naznanilo.

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani (Tomanove ulice št. 10) bodo
sprejemne izkušnje za vstop v I. razred šolskega leta 1901/2 dné 13. julija in se
prične ob 10. uri dopoldne.

Učenci, ki želijo delati to izkušnjo, naj se v spremstvu svojih starišev ali njih na-
mestnikov oglasijo dné 7. julija med 8. in 12. uro pri gimnazijskem ravnateljstvu ter s
seboj prinesejo krstni list in obiskovalno izpričevalo. Pri oglasitvi je treba plačati pristoj-
bine 6 K 60 h.

Vnanji učenci se k sprejemnim izkušnjam lahko oglasijo tudi pismeno, ako
pravočasno po pošti pošljejo gori imenovani listini in pristojbino.

Učenci, ki po svojem rojstvu in po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr.
okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici, ali ozemlju okrajnih
sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Zatičini, se smejo v ljubljanski gimnaziji
sprejemati edino le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta. Kdor takega dovoljenja
potrebuje, mora si ga pravočasno priskrbeti neposredno pri c. kr. deželnem šolskem svetu.

V Ljubljani, dné 26. junija 1901.

639 3-2 **Ravnateljstvo I. državne gimnazije.**

Dragotin Puc
tapečnik in preprogar
z združno prodajalno pohištva šentvidske mizarske zadrage
Ljubljana, Gradišče št. 5

priporočam svojo novoustanovljeno delavnico in zalogo blaga p. n. občinstvu ter
si usojam opozoriti na sledeče ugodnosti: Deloval sem več let v svojem obrtu pri največjih
tvrdkah ter sem se izuril tako, da mi je mogoče najfinejša tapetniška in preprogarska dela
okusno in moderno izdelovati.

Priporočam fino izdelane garniture za salone, divane za jedilne sobe, oto-
mane, modroce, lično izdelane stole in drugo pohištvo po najnižji ceni. Tapetirane
sobe in preproge po sobah na najnovejši način in okusno izdelane po najnižji ceni.

P. n. občinstvo dobi torej pri meni zanesljivo dobre mizarske in tapetniške
izdelke, s kojimi bode gotovo zadovoljno. 650 3-1

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
v Knezovi hiši,
obrestuje hranilne vloge po 1098 40-19

4¹/₂ odstotka
brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,
Telefon števil. 57.

F. P. Vidic & Co.
v Ljubljani
ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke,
zarezne strešne opeke
(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo stekleno zarežno opeko.
Strešna okna iz litega železa.
Peci in štedilna ognjišča
(lastni izdelek). 586 8

Roman-cement in dovski Portland-cement
pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.
Najnižje cene.

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah. Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih uvezujejo na vsakršno blago. 621 2

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

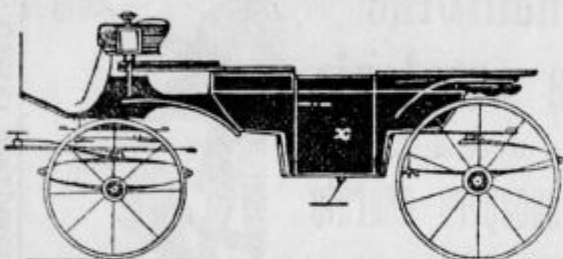
KAROL ZUPANČIČ

Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko,

izdelovatelj žičnih (dratenih) tkanin ter pletenin in trgovina s sitarskim, rešetarskim in lesenim blagom,

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svoje **pletenine** in **žice**, **pletene s strojem po vzorcih**, za ograjo gozdov in vrtov, za fazanerije, kur-nike, golobnjake; **mreže za presejanje** gramoza in peska. — Izdeluje in ima veliko zalogo **medene, pocinjene in železne tkanine** za stroje, mline, okna, line kleti; **mesne sitnice**, prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen) v raznih velikostih, raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mlin, kape za ogrebanje čebel, pokrivala za jedila, **razno leseno (suho) robo** itd. po najnižji ceni. 564 12-5

Ceniki na zahtevanje brezplačno.

Izredna prilika se Vam nudi kupiti še dobro ohranjen

koleselj ali pa kočijo

po nizki ceni. 609 4-4

Od kolarja in kovača izdelane vozove imam na razpolago, opravo izvršujem po želji.

FRANC WISJAN,

izdelovalec vozov, Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

Opustitev krčmarskega obrta.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem z današnjim dnevom **opustila** svojo **krčmarsko obrt v hotelu „pri Levu“**.

Zahvaljujoč se vsem svojim dosedanjim p. n. gostom za mnogoletno mi izkazano zaupanje in naklonjenost priporočam sl. občinstvu svojega naslednika gosp.

Frana Remic-a

proseč, da mu slav. občinstvo izkazuje isto naklonjenost, katero je tekom mnogih let mojemu pokojnemu soprogu in meni v tako obilni meri izkazovalo.

Z odličnim spoštovanjem

Josipina Vičič.

V Postojni, dne 26. junija 1901.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu javljam, da sem z današnjim dnevom **prevzel** občeznani in poznati

hotel „pri Levu“ v Postojni.

Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojni obisk. Skrb mi bode, da postrežem p. n. gostom z izbirno kuhinjo gorkih in mrzlih jedil ter s pristnim dolenskim, vipavskim, istrskim in štajerskim vinom, kakor tudi z izvrstno pivo. Prenočevalcem so na razpolago z vsem modernim komfortom opremljene sobe. — Naročila za obed in večerjo po dogovoru.

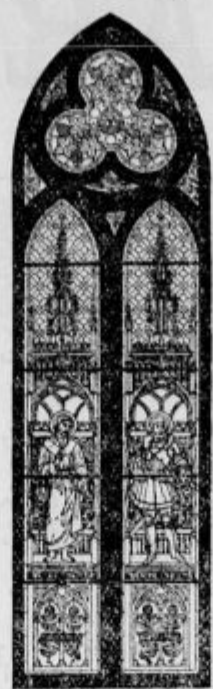
Točna postrežba in nizke cene — to je moje geslo.

Priporočujoč se obilnemu posetu bilježim z odličnim spoštovanjem

651 1-1

Fran Remic.

V Postojni, dne 26. junija 1901.

Zavod za slikanje na steklu

Ed. Stuhl, Gradec, Ungergasse 3

izdeluje slikana okna za cerkve in hiše v raznih slogih.

Gosp. **Edvard Stuhl**, umetnik za slikanje na steklu, je izdelal za tukajšnje farno cerkev sv. Križa v Poličanah dvojce okenj po 4-5 m visoka in 1-5 m široka, jako umetniško in v največjo zadovoljnost. V okenih so slike: krvava in nekrvava daritev. Cena obeh oknom 360 gld. Pridite in glejte! Jako sem zadovoljen in priporočam mojstra zlasti onim gospodom, ki bi radi kaj lepega dobili, pa nimajo veliko denarjev na razpolago. Župni urad Poličane ob južni železnici, dne 29. marca 1899.

Jan. Lenart, duh. svetnik, župnik.

Gosp. **Edvard Stuhl**, izdelovatelj slikanih okenj v Gradcu, je za našo novo farno cerkev sv. Vida izdelal dvanajst okenj in sicer dvojce okenj s slikami sv. Modesta in sv. Krescencije, druge z raznimi drugimi slikarji ozaljšane. Vse je izvršil jako umetniško v popolno zadovoljnost. Ker tudi cene niso previsoke, zato umetnika toplo priporočim vsem cerkvenim predstojništvom, ki si mislijo napraviti taka okna.

Farni urad Lučine na Kranjskem, dne 19. oktobra 1899.

Anton Dollnar, župnik.

Tacih priznanj imam prečastiti duhovščini na razpolago še dokaj.

Vljudo se priporočam
322 18-12

Ed. Stuhl.

Kwizdov

korneuburški živino-redilni prašek

je dietično sredstvo za konje, govedi in ovce. Ze 50 let se rabi v premnogi hlevih, ako živali nočejo jesti, če slabo prebavajo in za zboljšanje in namnoženje mleka pri kravah. Cena: ena škatla 1 K 40 h. pol škatle 70 h. Pristno je samo z gori označeno varstveno znamko ter je dobiti po vseh lekarnah in prodajalnicah dišav.

Glavna zaloga: II. 631 20-17

Frane Jan Kwizda,

c. in kr. avstr.-oger., kr. rumunski in knj. bulgarski dvorni založnik
okrožni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Resnično!

pomaga velikansko kot nedosežen „uničevalec mrčesov“.

Kupuj pa „le v steklenicah“.

394 4

V Ljubljani pri gospodih:

Jan. Fabian	A. Kanc, drog.	Adolf Kopriva	A. Lilleg	J. C. Röger	M. E. Supan
F. Groschl	C. Karinger	Jožef Kordin	Ivana Perdana	A. Šarabon	Ferd. Terdina
C. Holzer	Mihael Kastner	Anton Krisper	nasledniki	Viktor Schiffer	J. Tonich
Ivan Jabačin	Edmund Kavčič	Peter Lassnik	Rudolf Petrič	Anton Stacul	Uradniško-kon-
Anton Ječminek	Kham & Murnik	Karl Lexander	Karol Planinšek	Fran Stupica	sumno društvo
Bled: O. Wölfling, P. Homan.		Krsko: F. H. Aumana sin, R.		Radovljica: L. Fürsager, Friderik Homan, Oton Homan.	
Ormož: A. Lakner, K. Müller.		Engelsberger.		Sodražica: Jean Levstik.	
B. Schweiger, A. Zurec.		Litija: Lebinger & Bergmann.		Škofja Loka: E. Burdych, M. Zigon.	
Draga: P. S. Turk.		Lož: F. Kovač.		Šiška: J. C. Juvančič.	
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.		Mirna: Jos. Schuller.		Travnik: G. Bartol.	
Idrija: A. Jelenec, Jan. Kramar.		Mokronog: J. Errath, B. Šbil, pri škofu.		Trebnje: Jakob Petrovčič.	
Kamnik: Alojzij Cerar, A. Pintar, Fran Šubelj.		Novo mesto: Küssel & Končan, Adolf Pauser.		Tržišče: Fr. Raitharek.	
Kočevje: M. Kom, F. Schleimer, Fr. Loy, P. Peče, J. Röhthel.		Polhov Gradec: J. Ana Leben.		Velike Lašče: Frd. M. Doganoc.	
Kostanjevica: Alojzij Gač.		Postojna: Anton Ditrich, Fr. Kogej, vdova, G. Pikel.		Vipava, Vrhpolje: Fran Kobal.	
Kranj: Fr. Dolenc, Vilj. Killer, J. Krenner, Adolf Kreuzberger, Jan. Majdič, Karol Šavnik, lekarnar pri sv. Trojici.		Radeče: J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo, J. Müller, Haller.		Vrhnika: M. Briley.	
				Zagorje: R. E. Miheličič, Jan. Müller sen.	
				Žužemberk: Jakob Dereani.	

Dunajska borza.

Dne 27. junija.		Dne 27. junija.	
Skupni državni dolg v notab.	98-40	20 mark	23-46
Skupni državni dolg v srebru.	98-35	20 frankov (napoleonidor)	19-03
Avstrijska zlata renta 4%.	117-70	Italijanski bankovci	90-75
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron.	95-70	C. kr. cekini	11-31
Ogerska zlata renta 4%.	117-75		
Ogerska krona renta 4%, 200.	93-—		
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1665-—		
Kreditne delnice, 160 gld.	645-50		
London vista	239-55		
Čemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. vel. 117-32 1/2			

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobika. — Promese za vsako žrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvari, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni vti za doseg kolikor je mogoče visociga obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.